tudi izvajalo. Peštanski „Egyetértés“ se pritožuje, da hrvaška oblastva ne puste hrvaških in srbskih otrok v madjarske šole, čeprav tudi njihovi starši to žele, ter zahteva, naj ogrska vlada odstrani to naredbo bana Tomašića in naj enkratzavselej napravi red na Hrvaškem.

* **Lev Tolstoj in slovanski kongres v Sofiji.** Lev Tolstoj je poslal na slovanski kongres v Sofiji pismo, v katerem pravi, da je možen blagor človeštva le na verski edinosti. Vkljub temu — tako nadaljuje Tolstoj — pa so mi Slovani bližje nego vsi drugi ljudje. Imam zaupanje v misijo Slovanstva za regeneracijo človeštva“. — Ne smemo pozabiti, da je Tolstoj internacionalen v pravem pomenu te besede. Zato bi njegove gori navedede besede priporočili v toplo uvaževanje našim internacionalcem.

* **Proti naseljevanju kongregacij na Španskem.** Ministrski predsednik Canalejas je prečital v senatu zakonski načrt, po katerem se prepoveduje naseljevanje menihov in nun toliko časa, da končajo pogajanja med špansko vlado in Vatikanom glede reforme konkordata.

* **Nemške kolonije v Rusiji.** — Ruska vlada je nedavno izročila državni dumi v pretres važen zakonski načrt o omejitvi tujega zemljiščnega posestva v jugozapadni Rusiji. Znano je, da se iz Nemčije iz strategičnih ozirov izdatno podpira nemška kolonizacija v jugozapadnem delu Rusije. — Naseljevanje Nemcev v Rusijo se je pričelo za ruske cesarice Katarine II., a v 60 letih minolega stoletja se je silno ojačalo.

* **Gibanje za žensko volilno pravico na Angleškem.** Poslanska zbornica je po govoru ministrskega predsednika Asquitha zavrgla s 320 proti 175 glasom predloge glede volilne pravice žensk. S tem sklepom je predloga za to zasedanje angleškega parlamenta pokopana.

* **Ločitev cerkve od države v Švici.** Švicarski narodni svet je potrdil sklep kantona Basel, v katerem se ta popolnoma ločuje od cerkve. Po tem sklepu dobi reformirana in katoliška cerkev svojo vnanjo organizacijo. Duhovnike bo volila vsaka občina zase, a pripadniki te ali one vere bodo mogli svobodno menjavati veroizpovedanje.

Obrambni vestnik.

** **V „Našo bodočnost“ se zaganjajo** „Slovenec“ v štev. 157. Piše sledeče: „Liberalni učitelji se zelo razburjajo, kadar jim očitamo protikrščansko mišljenje in delovanje. V „Naši bodočnosti“, ki jo izdajajo liberalni učitelji za šoli odraslo mladino, pa beremo danes članek „Zločin in kazen“, kjer se brez ozira na Boga razlaga zločin in kazen iz stališča laične morale in se Jezusa Kristusa stavlja v eno vrsto z Giordanom Bruno in Husom. Nravnost, trdi glasilo liberalnih učiteljev za „vzgojo“ šoli odrasle mladine, je odvisna od vsakokratnih nazorov človeške družbe, „kaznjiva so tista dejanja, ki so družbi nevarna in škodljiva“, zlo in dobro sta le prigodna pojma. Če liberalni učitelji šoli odraslo mladino tako vzgajajo, se ni čuditi, če je tako podivjana. Četudi se je le temu, kako liberalni učitelji, ki se dan za dnem v svojem časopisju bahajo s svojo možatostjo in značajnostjo, zatajujejo svoje prave misli in nazore, če jih kdo potipa za njih protikrščansko žilo.“ — Da je temu našemu listu zagotovljena še lepa bodočnost, tega nam ni potreba še dokazovati. Da je vsebina lista za napredek mladine dobra, da je list dobro urejevan itd., to izpričevalo nam dajejo naši nasprotniki Na našem učiteljstvu je pa ležeče, da se list dobro razširi med mladino in med ljudstvom, zato nas naj ne strašijo razni očitki naših nasprotnikov, naj nas ne plaši strahovanje po časopisih, da ne bi širili lastnega podjetja med ljudstvom, temveč moramo iti z zavestjo in odločnim nastopom zanje na delo. Širimo ga, ker s tem utrjujemo sebe. Ne bojmo se nasprotstev, ki nastajajo zaradi tega, ker nas je le naša pohlevnost in miroljubnost privedla do tega, da so si razni gospodje prisvojili nadvlado nad nami; odločen nastop pa to nadvlado gotovo zlomi. Ne da bi nam moral pridobiti vsakdo celo kopico novih naročnikov, zadovoljni smo, če nam pridobi enega ali dva. Te pa med ljudstvom, zakaj listi so namenjeni ljudstvu! — Pričenja se za časnikarje „doba kislih kumarc“, zato bo „Slov.“ polnil sedaj naprej svoje predale z gnusnimi napadi na učiteljstvo, pa to je njegov posel; zato naj učiteljstvo po naprednih listih dobro paralelizuje te napade, ker da bo „Slov.“ lagal, to je že — običajno. — Tudi lujskarijam po shodih itd. je potreba stopiti na prste. Sami moramo iti v boj za resnico in pravico, ker imamo zavest, da smo sami bolj zmožni, trdni in močni kakor so to oni — ki smo od njih dosedaj pričakovali pomoči!

** **In zopet nas je počastil!** Gosp. Trseglav namreč, in sicer v 157. štev. „Slovenca“. Kot urednik „Mladosti“ pridno prebira tudi „Našo bodočnost“. — Seveda, neljuba konkurenca. — Da ni vse po njegovem okusu, to nas resnično žali, zakaj vedeli nismo, da je njemu, oziroma „Slov“. poverjeno tudi patronatstvo nad našimi listi. Pač velika je mogočnost „katoliških“ listov! Toda če se spominjamo, da je imel ravno isti „katoliški“ list dne 23. avg. 1909. leta v poročilu „Dan goriškega krščanskega ljudstva in Vrbov“ natisnjen naravnost protikrščanski in protikatoliški govor g. Trseglava v Mirnu, tedaj se nas prav nič ne prime očitanje „Slov.“ (št. 157) glede članka „Zločin in kazen“. Kako je g. Trseglav vzgajal tedaj šoli odraslo mladino, kako je pačil nauke in vero Jezusa Krista, kako so se zgražali sami duhovniki nad tem govorom o „novi krščanski morali“ Trseglavovi, o vzgoji k demoralizaciji in podivjanosti od strani g. Terseglava in nad ponatiskom in širjenjem teh naukov po „katoliškem“ listu „Slovencu“ — o tem smo že poročali. Čuditi se je le temu, kako „Slovenec“ in g. Trseglav, ki se dan za dnem v svojem časopisju baha s svojo možatostjo in značajnostjo, zatajuje svoje prave misli in nazore, če ga kdo potipl je za njega protikrščansko žilo — da še sedaj ni prepisal iz „Rimskega katolika“, oziroma spisal brošure v zagovor onega govora, kakor je tedaj obljubil v „Slovencu“. — To je še nesaldiran račun, zato o protikrščanstvu — tiho!

** **Proti učiteljstvu in šoli** ne hujskajo le politikujoči goriški duhovniki, ampak dobi se tudi kak c. kr. nastavljenec, ki čisto po nepotrebnem draži ljudi ter jim stavlja pred oči troške za šolstvo. Znan nam je slučaj, ko je neki tak c. kr. gospod razlagal, kako morajo kmetje plačevati 140% naklade za šolo, češ glejte, toliko breme je ljudska šola; kje pa so še drugi davki? Naj bi rajši dotičnik poročal, kako res tarejo kmeta davščine ali da bi se dalo glede ljudskega šolstva prav lahko pomagati potom deželnega šolskega zaloga. Ne kazati na učiteljstvo in šolo, ampak na tiste može v deželni hiši, ki so nadeli goriški deželi to posebnost, da je edina v Avstriji brez deželnega šolskega zaloga! — Ob tej priliki bi vedeli povedati tudi kaj o tem, kako se odmerja davek gg. duhovnikom, koliko izkazujejo, koliko imajo v resnici dohodkov in kolika je osebna dohodarina pri tem ali onem. Prepričani smo, če bi se z njimi ravnalo tako kot z drugimi državljani, da bi dobila država precej več na dohodkih! Ali ni morda res?

** **Zlobnost klerikalcev.** „Slov. Narod“ piše: Nikjer se tako jasno ne vidi zlobnost klerikalcev, kakor v preganjanju učiteljstva. Na lumparsko početje v slučaju nadučit. Grmeka ne ve „Slovenec“ ničesar povedati v zagovor deželnega šolskega sveta, pač pa cinično piše; „Niti Wahrmunda niso mogli vsi svobodomisleci rešiti, kaj še celo Grmeka!“ To se pravi: Ko je klerikalni zmaj požrl vseučiliškega profesorja, mu nihče ni mogel pomagati, kdo bi se pač brigal sedaj, ko kranjski klerikalci davijo ubogega ljudskega učitelja. „Slovenec“ tudi piše, da je bil „Učit. Tovariš“ zato konfisciran, ker je barona Schwarza napadal kakor „ušivca“. Da je baron Schwarz ljubljenec klerikalcev, to smo vedeli že davno, a da gre sedaj „Slovenec“ zanj v ogenj v znamenju „ušivcev“, to je nekaj nepričakovanega in tudi — značilnega.

** **Klerikalci in napredno učiteljstvo.** Kakšna je ljubezen klerikalcev do šole, je že tako znana stvar, da je odveč o tem na dolgo in široko govoriti. Kjerkoli imajo klerikalci kaj govoriti, povsod se šoli godi slabo; dva najbolj eklatantna zgleda sta Tirolska in Kranjska. Najslabeje se seveda godi tistemu učiteljstvu, ki ne mara trobiti v klerikalni rog, ki ne mara slomškariti, ampak misli in deluje v naprednem smislu. Napredni učitelj je bil vedno in vedno bo klerikalcem trn v peti. Preganjajo ga, kjer morejo, in to z najpodlejšimi sredstvi, z najumazanejšimi obrekovanji in lažmi. Znano je, kako grdo so preganjali učitelja Grmeka, nadučitelja Žirovnika itd. V zadnjem času so se spravili tudi nad učitelja Petriča v Rudniku pri Ljubljani. Porabili so že vsa mogoča sredstva, da bi tega moža, ki je dober učitelj, pa ima to veliko „napako“, da ni „Slomškar“, spravili v neprijeten položaj. Na Rudniku so kmetje klerikalnega mišljenja in plešejo tako kakor jim v farovžu godejo. Nobena hudobnost seveda ne ostane nekaznovana in tako tudi ne bo ostala nekaznovana hudobnost rudniških klerikalcev. — Letos so klerikalci na Rudniku začeli o učitelju Petriču raznašati vesti, da je letos učenki Angeli Babškovi zato napisal ugodno šol. izpričevalo, ker mu je prinesla krače, salame, sultan cigerete in portorike, Jožefa Babškova pa da zato ni dobila ugodnega izpričevala, ker ni učitelju nič takega prinesla. Klerikalni možakarji: rudniški župan in posestnik Janez Babšek, posestnik Jernej Babšek, posestnik Janez Mlakar, posestnik Jenez Jeršin in posestnik Juri Kamnikar so celo vložili na okrajni šolski svet tozadevno ovadbo. Dne 30. maja je okr. šolski nadzornik Gabršek nadzoroval šolo na Rudniku in je pri tej priliki učitelju Petriču — ki do tistega časa ni nič vedel, kaj se proti njemu kuha — povedal o ovadbi, v kateri občinski odbor zahteva o omenjeni stvari „strogo preiskavo“. Učitelj Petrič je seveda klerikalne poštenjake tožil zaradi razžaljenja časti. Dne 17. t. m. je bila pred ljubljanskim okrajnim sodiščem obravnava, h kateri pa — žal — ni bilo ravno glavnega provzročitelja onih obrekovanj, posestnika Kamnikarja. Ostali so se vsi izgovarjali na Kamnikarja, češ, on ima za resničnost teh trditev dokaze. Sami pa dokaza resnice sploh niso nastopili. Glavna priča, učenka Angela Babškova, izpove, da učitelju Petriču nikoli ni ničesar prinesla in da zadnje leto sploh ni bila pri njem v šoli, temveč pri učiteljici; učitelj Petrič ji torej sploh ni pisal izpričevala. — Razprava se ni končala, ker bo treba pozvati še enkrat soobdolženca Kamnikarja, ki ni prišel. O izidu te, za naše razmere veleintresantne obravnave, bomo seveda poročali. — Tudi baron Schwarz naj to zadevo dobro premisli. Zakaj — ve sam!

Kranjske vesti.

Zastopnikom učiteljstva v c. kr. okrajni šolski svet za šolski okraj Kranj je bil izvoljen ob zadnji okrajni učiteljski konferenci v Tržiču tovariš Vilibald Rus iz Kranja, ki je bil kandidat učiteljskega društva. Oddanih je bilo 58 veljavnih glasov. Prazni listki so bili 3, razcepljenih na posamezne osebe je bilo 5 glasov, 50 glasovnic pa se je glasilo na ime izvoljenega

—r— **V Zatišje pri Cerkljah na Gorenjskem.** V to ljubljansko počitniško naselbino je došlo 95 otrok. Vsi so veseli in zadovoljni.

—r— **Umrl** je v dež. bolnici dne 15. t. m. učitelj v pokoju Makso Ivanetič, ki je imel z bosansko vlado dolgotrajne pravde zaradi nekega studenca v Bosni, z deželnim odborom kranjskim pa zaradi pritrganega zaslužka. Ta boj za obstanek je zlomil njegove moči. R. i. p.!

Štajerske vesti.

—š— **Deželni šolski svet** je imenoval za nadučilelja na ljudski šoli v Pobrežu nadučitelja v Konjicah, Alojza Seidlerja, za nadučitelja v Tezni pa učitelja Ignaca Löschnigga iz Pobreža.

—š— **Uradna učiteljska konferencija za okraja Gornji grad in Vransko** je v soboto, dne 9. tm., soglasno z velikim navdušenjem sprejela rezolucijo, da bi bil v bodoče poslovni jezik konference slovenski ter bi se pisali vsi konferenčni in nadzorstveni zapisniki v slovenskem jeziku. Obljubljeno nam je daljše poročilo o tej učiteljski skupščini.

Tržaške vesti.

—t— **Razpisana učiteljska služba.** Na c. kr. državni ljudski šoli na Lipskem trgu v Trstu je s pričetkom šolskega leta 1910.—11. izpopolniti mesto podučitelja za slovenščino s pravicami in dolžnostmi vadniškega učitelja. Prošnje je do 10. avgusta 1910. doposlati c. kr. tržaškemu namestništvu.

—t— **Stalno umirovljen** je na lastno prošnjo katehet na mestni deški šoli Matej Grškovič.

Splošni vestnik.

Veliki Trn (Sv. Duh) nad Krškim. Tukajšnja šolska mladina je napravila ob sklepu šolskega leta izlet v Rajhenburg in Krško. Da je vse prav povoljno izvršilo, je prva zasluga domačega gospoda župnika Jakoba Žusta. Hvala mu! Najvdaneje se šolsko ljudstvo zahvaljuje tudi prečast. predstojništvu trapistovskega samostana v Rajhenburgu, ki je postreglo izletnike s kruhom, pijačo in čokolado. — Sv. Duh, 19. julija 1910. Dragotin Roštohar, nadučitelj.

„Podporno društvo za slovenske visokošolce na Dunaju“ je razdelilo to šolsko leto čez 10.000 K podpor, prejelo je pa v istem času samo 7687 K. Društvo stoji neposredno pred dejstvom, da v prihodnjem šolskem letu ne bo moglo deliti sploh nobenih podpor, ako naše slovensko občinstvo ne pride na pomoč z novimi darovi. Društvo je v tem letu več izdalo kakor prejelo, zanašajoč se, da se bo na razposlane prošnje in večkratne pozive v listih odzvalo veliko več dobrotnikov. Prosimo torej nujne pomoči!

Ljubljanska počitniška naselbina v Zatišju pri Cerkljah priredi v nedeljo 24. t. m. ob 3. uri domačo slavnost v proslavo osemdesetletnice rojstva našega vladarja s sledečim vzporedom: 1. nagovor, 2. deklamacije in petje po Adamičevi spevoigri „Slava cesarju“, 3. dvodejanka „Sirotek“. Starši in prijatelji mladine se najvljudneje vabijo k tej prireditvi.

Vsem podružnicam družbe sv. Cirila in Metoda v uvaževanje. Družba je izdala za petindvajsetletni jubilej knjigo: „Pogled na prvo četrtstoletje“. Knjiga kaže sliko razvoja in delovanja družbe sv. Cirila in Metoda od ustanovitve do danes. Vsak rodoljub si mora to knjigo nabaviti. Cena ji je 1 K. — Naroča se v družbini pisarni in pri vseh slovenskih knjigarnah. Pisarna družbe sv. Cirila in Metoda ima v zalogi tudi jubilejske razglednice in jubilejski narodni kolek. Vse podružnice prosimo, da blagovolijo zlasti ob priliki veselic jubilejsko blago razpečavati.

Cenjenemu učiteljstvu priporočamo najtopleje izborne izdelke Kolinske tovarne kavinih primesi. Svoji k svojim!

Uradni razpisi učiteljskih služb.

Št. 2277. **Kranjsko.** 1—1

Na štirirazredni ljudski šoli v Dolenji Vasi pri Ribnici se razpisuje v stalno nameščenje eno učno mesto za moške prosilce.

Prosilci, ki v kranjski javni šolski službi še niso stalno nameščeni, morajo z državno-zdravniškim izpričevalom dokazati, da imajo popolno telesno sposobnost za šolsko službo.

Pravilno opremljene prošnje naj se službenim potom tuuradno predlože do 25. avgusta 1910.

C. kr. okrajni šolski svet v Kočevju,
dne 13. julija 1910.

Št. 1675. 1—1

Na petrazredni ljudski šoli v Krškem se razpisuje v stalno oziroma začasno nameščenje učiteljska služba za moške prosilce.

Pravilno opremljene prošnje naj se službenim potom tuuradno predlože do 15. avgusta 1910.

Prosilci, ki v kranjski javni šolski službi še niso stalno nameščeni, morajo z državno-zdravniškim izpričevalom dokazati, da imajo popolno telesno sposobnost za šolsko službo.

C. kr. okrajni šolski svet v Krškem,
dne 15. julija 1910.

Št. 1567. 1—1

Na dvorazredni ljudski šoli v Štrekovcu se razpisuje nadučiteljska služba v stalno nameščenje.

Zadostno opremljene prošnje naj se semkaj vlagajo službenim potom do 10. avgusta t. l.

C. kr. okrajni šolski svet v Črnomlju,
dne 15. julija 1910.

Št. 1521. 1—1

Na enorazredni ljudski šoli v Talčjem vrhu se razpisuje učno mesto v stalno nameščenje.

Zadostno opremljene prošnje je službenim potom semkaj vlagati do 7. avgusta t. l.

C. kr. okrajni šolski svet v Črnomlju,
dne 10 julija 1910.

Št. 1065. **Štajersko.** 1—1

V političnem okraju Celje se za sledeče, v II. krajni razred uvrščene ljudske šole razpišejo službe učiteljev in učiteljic v stalno nameščenje:

1.) Na šestrazrednici na Vranskem, mesto učiteljice;
2.) na petrazrednici v Braslovčah eno mesto učitelja in eno učiteljice;
3.) na petrazrednici na Polzeli, mesto učiteljice;
4.) na štirirazrednici v Zibiki, dve mesti učiteljice;
5.) na dvorazrednici v Lučah, eno mesto učiteljice;
6.) na štirirazrednici v Mozirju in na štirirazrednici na Rečici, po eno mesto učitelja;
7.) na dvorazrednici v Št. Petru pri Laškem, mesto učiteljice;
8.) na trirazredni, v III. krajni razred uvrščeni ljudski šoli na Dolu, mesto učitelja.

Pravilno opremljene prošnje se naj predpisanim službenim potom vložijo
do 10. avgusta 1910
pri dotičnih krajnih šolskih svetih.

Okrajni šolski svet Celje,
dne 18. julija 1910.

Št. 1650. 1—1

Na dvorazredni ljudski šoli pri Sv. Duhu a Halozah se bode stalno namestila nadučiteljska služba z dohodki po II. krajnem razredu in s prostim stanovanjem.

Prosilci za to mesto, ki morajo biti usposobljeni za pouk v obeh deželnih jezikih in za veronauk, naj vložijo svoje prošnje z izpričevalom usposobljenosti in zrelostnega izpita ter z domovnico opremljene, predpisanim potom pri krajnem šolskem svetu pri Sv. Duhu v Halozah, p. Ptuj do 20. avgusta 1910.

Okrajni šolski svet v Ptuju,
dne 13. julija 1910.

---

ta je prijatelj naš pravi,
Ki nas krepi, 52—26
Da smo čvrsti in zdravi!

Krepčilo želodca,

potrebno v vsaki skrbni hiši!

Ljudska kakovost liter K 2·40
Kabinetna kakovost . . 4·80
Naslov za naročila: „FLORIAN“, Ljubljana.

Svarilo pred ponaredbami.

Našim rodbinam
priporočamo 52—10
Kolinsko cikorijo